Onbeş günlük
# DURUM
TKP Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz !

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı 12 (194) 1 Temmuz 1977

---

İÇİNDEKİLER:



---

## Avrupa kapitalist ülkeler komünist partilerinin Brüksel karşılaşmasında TKP delegasyonu adına okunan raporun özeti

Yoldaşlar !

Gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi, az gelişmiş bir kapitalist ülke olan Türkiyede de işsizlik ve enflâsyonun sorunları kapitalizmin genel bunalımının başta gelen

nitelikleri olarak belirmekte ve sömürü düzenine son vermek, sosyalizme açılan demokratik bir düzen yaratmak savaşımıyle birlikte sınıf mücadelesinin temel bir konusunu oluşturmaktadır.

Kapitalist düzeni sarsan sürekli bunalımlar,bu düzenin insan haklarını hiçbir zaman sağlayamıyacağını bir daha doğrulamıştır. Çünkü, başta gelen insan hakları,çalışmak,işsizlikten, yarın endişesinden kurtulmak,insan onuruna yakışır bir yaşam sağlamak,eğitim ve sağlığını korumak için insancıl şartlara kavuşmak, sömürüden kurtulmak, emperyalizmin,işbirlikçilerin dolaylı dolaysız saldırılarından, baskı ve faşist teröründen kurtulmak, harp tehlikesinden, silâhlanmanın doğurduğu tehdirlerden kurtulmak, barış ve güvenliğe kavuşmaktır.

Tekelci kapitalizmin, emperyalizmin Sovyetler Birliği'ne ve öteki sosyalist ülkelere karşı eskiden beri yürüttükleri genel ideolojik saldırı son zamanlarda insan hakları sözleri ile karılarak daha da yoğunlaştı. Emperyalizmin ve kapitalizmin ideologları bunalımlarını perdelemek için sosyalist ülkelere karşı ideolojik saldırıyı yürütürken amaçlarından biri de,kendi ülkelerindeki işçi sınıfının kurtuluşunu ve sosyalist düzene varmak için yürüttüğü savaşımı baltalamaktır.Bundan ötürü TKP'ne göre, kapitalizmin ve emperyalizmin sosyalist ülkelere karşı ideolojik saldırılarına karşı koymak, onları demaske etmek, işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın anti-emperyalist, demokratik ve sosyalizme açılan kurtuluş savaşına yardımcı olmak demektir.

Devlet tekelci kapitalizminin gelişmesinin paralelinde burjuva toplum düzenini ayakta tutmak için ileri sürülen teoriler bütün gelişmiş kapitalist ülkelerde yaygındır.Bu teorilerin taraftarları Türkiye gibi az gelişmiş ülkelerde de eksik değildir. Bu teorilerin başta gelen amaçlarından biri de,işçi hareketini frenlemek,işçi sınıfının savaşkanlığını engellemektir. İşçi sınıfını devlet tekelci kapitalizmine entegre etmek, "çıkar ortaklığı" "sınıf uzlaşmacılığı" "sınıf barışı" fikrini yaymak,işçi sınıfına,emekçi yığınlara,sınıf savaşı olmadan sosyal ve sosyalist devrim olmadan mevcut kapitalist düzen içinde, "herkesin refahını sağlıyan devlet"in mevcut olabileceği fikrini aşılamak amacını güdüyor. Marks'ın da dediği gibi, işçi sınıfını baskı altında tutan burjuva devleti,işçi sınıfının kurtuluşuna hizmet edemez.

Avrupa kapitalist ülkelerinde bir de yabancı işçiler sorunu vardır. Bunlar arasında Türkiye'li işçilerin sayısı önemlidir.Yabancı işçiler kapitalizmin bunalımlarının en ağır

yükünü çekmektedirler. Enflâsyonun,işsizliğin ilk ve başta gelen kurbanları bunlardır.Onlar için işsizlik demek,aynı zamanda bulundukları ülkeden kovulmak ve Türkiye'de işsizler ordusunu kabartmak demektir. Avrupa kapitalist ülkelerinde bulunan yabancı işçiler aynı zamanda politik,sendikal ve sosyal birçok haklarından yoksun olduklarından daha ağır bir şekilde ve amansızca sömürülmektedirler. Bu sömürüye karşı yabancı işçilerin parti ve sendika örgütlerinde toplanması bulundukları ülkelerin işçi sınıfıyle birlikte ortak düşmana karşı savaşmaları tek çıkar yoldur. Göçmen işçiler sorunu da gelişmiş kapitalist ülkelerin bunalımlarını az gelişmiş ülkelere ihrac etmesinin bir sonucudur.

Gelişmiş kapitalist ülkeler üçüncü dünya ülkelerine bunalımlarını, enflâsyonu, işsizliği, pahalılığı da ihraç etmektedirler. Üçüncü dünya ülkelerinin ekonomik bünyesi daha da zayıf olduğundan bu bunalımlar daha sert bir biçimde,zaman zaman ve yer yer ekonomik, politik ve sosyal depremler şeklinde yansımaktadır. Emperyalizme bu bunalımlar içinde darbeler tertiplemek, gerici, faşist yöntemleri dayatmak olanaklarını yaratmaktadır.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin bunalımlarının en sert bir şekilde yansıdığı ülkelerden biri de Türkiye'dir. Türkiye'de sanayileşme plânları büyük burjuvazinin,emperyalizmin genel çıkarlarına göre ayarlandığından gereken istihdam koşulları yaratılamamaktadır. İşsizliğin sürekli olarak artmasının nedenlerinden biri budur. Başka bir neden de demokratik bir toprak reformu gibi gereken temel dönüşümlerin yapılmamasıdır. Ama bu koşullar Türkiye'de işçi sınıfının sürekli güçlenmesi gibi bir sonuç da yaratıyor. Türkiye işçi sınıfı sürekli olarak Amerikan, Batı Alman, Fransız ve öteki emperyalist tekellerin montaj-ambalaj sanayiine yönelen yatırımlarında uluslararası tekellerle karşı karşıya geldiğinden sınıfsal bilinci hizla gelişiyor.Yabancı tekellerin, yerli işbirlikçilerin dayattığı düzenin bunalımlarını yüklenmek istemiyor. Bu savaşımını da grevlerle,yığınsal eylemlerle ortaya koyuyor. Ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımının başını çekiyor. Bütün ulusal,demokratik güçlerin savaşımının birlik, odak noktası oluyor. Son günlerde Maden-İş Sendikasının grevi de bu nitelikteir. Yani, yerli yabancı büyük ortaklıklara karşıdır. Bu greve 32 işyerinde 40 bin kadar işçi katıldı.

Türkiye'de enflâsyonun hızı yılda yaklaşık % 30'dur.İşsizlerin sayısı ise, büyük şehirlerde 3 milyonu aşmıştır.Köy kesi-

mindeki kısmi veya gizli işsizlerin sayısı ise, 7 milyonun üstündedir. Burjuvazi işsizliği azaltmak için Avrupa kapitalist ülkelerine işgücü ihraç etmek politikasını uygulamaktadır. Bugün Batı Avrupa kapitalist ülkelerinde yaklaşık bir milyon Türk işçisi vardır. Fakat kapitalizmin derinleşen bunalımları Türk burjuvazisinin bu yoldaki olanaklarını daraltmıştır. Avrupa kapitalist ülkelerinde bulunan işçilerin Türkiye'ye dünme aşaması başlamıştır. Türkiye'de işsizler ordusunu kabartan nedenlerden biri de budur.

Türkiye'de sınıf savaşımı kanlı oluyor. Kanlı olmasının sebebi de emperyalizm ve onun işbirlikçileridir. Büyük burjuvazinin gelişen işçi hareketini bastırmak ve derinleşen bunalımları çözümlemek için başka çıkar yol bulamamasıdır. Partimiz bu kanlı saldırılara politik eylemlerle karşı koyuyor. İşçi sınıfının etrafında bütün yurtsever güçleri, hatta milli burjuvazinin ilerici kolunu toplamaya anti-faşist, demokratik bir hükümet kurulmasına çaba harcıyor. Partimizin seçim taktiği bu hedefe yönelikti. 5 Haziran seçimleri, bu seçim taktiğinin doğruluğunu ispatladı.

Partimiz parlamenter yolu tek savaş yöntemi olarak kabul etmez. Kadroları hazırlamak ,işçi sınıfını sınıf savaşında yetiştirmek için parlamentarizm bir yoldur. Fakat Türkiye Komünist Partisi, parlamenter savaş yolunda bile büyük burjuvazinin, emperyalizmin bünyesel bir hastalığı olan bunalımları yüklenmek, onları hafifletmek, reformlarla kapitalist düzenin büyük burjuvazinin hegemonyasını sürdürmesine ,sömürü ve baskı düzeninin sürüp gitmesine yardım etmeye karşıdır. Büyük burjuvazinin bunalımlarıyle onun dayattığı sömürü düzeni yıkılmalıdır.

Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Konferansının kararlarını canlı bir biçimde uygulamak, enternasyonalist dayanışmayı güçlendirmek için TKP elinden gelen bütün çabayı harcayacaktır.

TKP Politbüro üyesi A.Saydan yoldaşın "Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi ve Günümüz Dünyası" konulu uluslararası Prag Konferansında yaptığı konuşmanın özeti

Yoldaşlar,

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nden bu yana geçen 60 yıllık zaman şu gerçeği doğruladı: Büyük Oktobr ile başlıyan kapitalizmden sosyalizme geçiş çağında dünya devrim süreci 60 yıl boyunca durmadan gelişti, güçlendi, yeni yeni zaferlere ulaştı. Bu çok yönlü devrimci süreç devam ediyor. Çünkü bu süreç, sosyalist ülkelerde sosyalizmin geliştirilmesinde, komünizmin maddesel temellerinin atılmasında, dünya sosyalist sisteminin güçlenmesinde, dünya komünist ve işçi hareketinin, ulusal kurtuluş hareketinin kuvvetlenmesinde, barış ve güvenlik politikasının üstün gelmesinde, enternasyonal işbirliğinin genişlemesinde beliriyor.

Büyük Ekim Devrimiyle teorik bir bilgi olan sosyalizm, dünya ölçüsünde etkenliği olan bir toplum düzeni, bir devlet sistemine dönüştü. İşte bu nitelikleriyledir ki, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi ve onun meydana getirdiği yeryüzünün ilk sosyalist devleti Sovyetler Birliği, tarihte yeni bir devrim çığrını açtı.

SBKP MK'nin Büyük Ekim Sosyalist Devriminin 60. yıldönümü ile ilişkin olarak yayınladığı kararda şöyle deniyor: "Ekim Devrimi, insanlığın sosyal ilerleme yolunda ilerlediği ölçüde büyüklüğü gittikçe belirlenen sosyo-politik bir olaydır."

Büyük Oktobr'un zaferiyle kapitalist ülkelerdeki işçi hareketi de hızla bir gelişme sürecine girdi. Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının sınıf savaşımında daha büyük başarılar kazanmasına yardımcı oldu. Bugün sosyalizm, yeryüzünde milyonlarca insanı etkilemektedir.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin başta gelen ilkelerinden biri de proletarya enternasyonalizmidir. Yaşam, bilimsel komünizmin teori ve pratiğinin özünü yansıtan bu ilkenin doğruluğunu ispatlamıştır. Proletarya enternasyonalizmi uluslararası işçi sınıfının, bütün ülkelerdeki komünistlerin ortak amaçlar etrafındaki dayanışmasıdır. Halkların ulusal kurtuluş, sosyal ilerleme uğrundaki savaşımına destek olmaktır. Bağımsız ve eşit kardeş partiler arasında serbestçe işbirliğidir.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin belirttiği gerçeklerden

biri de işçi sınıfının elde ettiği kazanımların korunması ve kapitalizmden sosyalizme, oradan komünizme geçiş aşamasında proletarya diktatörlüğünün zorunlu olduğudur. Bu aşamada sosyalist üretim ilişkileri ve sosyalist toplum düzeni kurulduğu ve komünizme geçişin hazırlıkları yapıldığı gibi, halklar arasında eşitlik ve özgürlüğe dayanan ilişkiler de kuruluyor, ulusal baskı ve sömürünün her biçimine son veriliyor. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin koyduğu ilkelerle Sovyetler Birliği çok uluslu bir sosyalist devlet olarak güçlendi. Uluslar bu düzende özgürlüğe, hak eşitliğine, kardeşçe bir yaşama ve uygarlığa kavuştular.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi Türkiye'yi yakından etkilemiştir. Bunda iki ülkenin kapı komşu olmasının rolü vardır. Bilindiği gibi, Ekim Devrimi'ni izleyen yıllarda, yani 1919'da Türkiye'de emperyalist işgale karşı ulusal kurtuluş savaşı başladı. Bu savaşım içinde, yani 1920'de Türkiye Komünist Partisi doğrudan doğruya Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin etkisiyle ve onun ilkeleriyle kuruldu. Genç Sovyet devleti çok büyük zorluklar içinde olmasına rağmen, Lenin, Türkiye halkına yardım elini uzattı.

Sovyetler Birliği hükümeti Türkiye halkının ulusal bağımsızlık savaşımını silâh, ekonomik ve politik yardımlarla destekledi. Anti-emperyalist, ulusal kurtuluş savaşımızın başarıya ulaşmasında bu yardımların önemli bir katkısı oldu.

Türk-Sovyet dostluğu, Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye yardım ve dayanışması Türkiye'nin bağımsızlığını emperyalizme karşı koruyabilmenin bir garantisi olarak belirdi. Türkiye burjuvazisinde beliren emperyalizme bağımlılık, Türkiye'yi Sovyet dostluğundan uzaklaştırdı. Türkiye bu dostluktan uzaklaştığı oranda emperyalizmin etki çerçevesine girdi. emperyalizmin ekonomik, politik, askersel sistemlerine bağlandı, kalkınma ve sanayileşme programları emperyalizmin ve büyük burjuvazinin çıkarlarına göre ayarlandı. Türkiye, komşularına karşı NATO'nun bir üsler şebekesi haline geldi. Silâhlanma yarışının bütün ağırlığını çekmek ve kapitalizmin bütün bunalımlarını geniş ölçüde yüklenmek zorunda bırakıldı. Bugün Avrupa'da işsizliğin, enflâsyonun artış hızının en çok olduğu memleket Türkiye'dir. Türkiye işbirlikçi burjuvazinin sınıfsal egemenliğini pekleştirmek, sömürü düzenini daha da sertleştirmek, faşist yöntemleri uygulamak, işçi hareketini ve demokratik gelişmeyi bastırmak için anti-sovyetizmi ve anti-komünizmi geniş ölçüde kullandı ve kullanmaktadır. Buna karşılık Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile ilişkilerini genişlet-

mesi,geniş bir yardım programını uygulaması büyük burjuvazinin bu tutumunu demaske etmekte,anti-sovyetizmi,anti-komünizmi geniş ölçüde geriletmektedir.

TKP,deneylerden şu sonucu çıkarıyor: emperyalizmin Sovyetler Birliği'ne ve öteki sosyalist ülkelere karşı saldırısı eskidir. Bu saldırılar Büyük Ekim Sosyalist Devrimiyle başlar ve zamanın şartlarına göre uygulanır. Son zamanlarda emperyalizmin Sovyetler Birliği'ne ve öteki sosyalist ülkelere karşı ideolojik saldırıları daha da yaygınlaştı. Emperyalizmin bu saldırıları yalnız Sovyetler Birliği'ne ve öteki sosyalist ülkelere karşı değil, ayni zamanda kapitalist ülkelerin işçi sınıfına,emekçi halkın demokratik bir düzen kurma,sosyalist düzene geçme savaşımına, halkların ulusal kurtuluş hareketine de karşıdır. Yani, büyük burjuvazinin işçi sınıfına ve halklara karşı sürdürdüğü sınıf savaşını desteklemek amacını da gütmektedir.

Bundan ötürü emperyalizmin Sovyetler Birliği'ne ve öteki sosyalist ülkelere karşı sürdürdüğü saldırıları demaske etmek, onlara karşı savaşmak ülkemizde bağımsızlık,demokrasi ve sosyalizm için yürütülen savaşıma yardımcı olmak anlamına gelir.

Türkiye Komünist Partisi, anti-sovyetizme ve anti-komünizme karşı bu savaşımı,programının,güncel politikasının temel dayanıklarından biri haline getirerek onu işçi sınıfına,emekçi yığınlara mal etmek çabalarında önemli başarılar elde etmiştir.

Yoldaşlar,

Sözlerimi bitirmeden önce bu Konferansı toplayan "Barış ve Sosyalizm Problemleri" dergisi yazı kuruluna ve sıcak konukseverliği için Çekoslovakya Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne candan teşekkür etmeyi bir borç biliyoruz.

İlginize teşekkür ederim.

Yeni hükümet ve programı

14 Haziran'da Cumhurbaşkanı Korutürk, 5 Haziran seçimlerinde en fazla saylav çıkarmayı başaran CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'i hükümeti kurmakla görevlendirdi. CHP Genel Başkanı kurduğu yeni hükümetin listesini 20 Haziranda Cumhurbaşkanına sundu ve Korutürk yeni hükümetin listesini onayladı.

Gerici-faşist güçlerin bütün tehdit ve yıldırmalarına karşın Ecevit'in yeni hükümeti kurması ve hükümet listesinin Cumhurbaşkanınca onaylanması yurdumuzda demokratik,ilerici, anti-faşist güçlerce olumlu karşılandı.

28 Haziran'da Ecevit hükümetinin programı meclis ve senatoda okundu. Hükümet programında,seçim kampanyası sırasında vaadedilenlere kısmen yer verildi. Programda geniş emekçi yığınlarının,halkımızın en acil sorunlarının çözümü için gereken az dı. önlemlere yer veril 141.- 142. gibi faşist maddelerin, anti-demokratik yasaların kaldırılması,lokavtın yasaklanması, referandumun yasalaşması gibi sorunlar hükümet programında açık bir biçimde yer almadı. Dış politika konularında,hükümet programında NATO ve SENTO ,Ortak Pazar gibi emperyalizmin askersel, politik ve ekonomik örgütleriyle ilişkilerin sürdürülmesi öngörülüyor.

Buna karşın, hükümet programında faşist saldırılara son verilmesi, can güvenliğinin sağlanması,devlet kurumlarının faşist unsurlardan temizlenmesi yönünde bazı istemler yer alıyor.

Maden-İş'in greviyle dayanışma güçleniyor

Madeni Eşya Sanayinde tekelci sermayenin,yerli-yabancı patronların .işçi ve sendikal haklara karşı giriştiği anti-demokratik saldırılara karşı, DİSK'e bağlı Maden-İş'in uyguladığı grev ikinci ayına bastı. 40 binden fazla metalürji işçisinin "DGM'yi ezdik,sıra MESS"te belgisiyle başlattığı grev,yüksek bir sınıf bilinci ,örgütlülük ve disiplin içinde sürmektedir.

Grevci işçilerle, Maden-İş'le ve DİSK'le dayanışma ulusal sınırları aşıyor.,uluslararası bir nitelik kazanıyor. Grevin birinci ayını doldurması nedeniyle işçiler,sendika temsilcileri

yaptıkları açıklamalarda MESS patronlarını dize getireceklerini,bu gücü işçi sınıfının birlik ve dayanışmasından,ilerici,demokratik örgütlerin geniş desteğinden,uluslararası işçi hareketinin enternasyonalist dayanışmasından aldıklarını belirtiyorlar.

DİSK ve ona bağlı sendikalar,Türk-İş üyesi işçilerin bir kısmı, kadın ve gençlik örgütleri,Mimar ve Mühendis Odaları, öğretmenler, memurlar,hukukçular,sağlık iş kolunda çalışan emekçiler, sanat ve bilim adamları,onların örgütleri ve daha birçok kuruluş Maden-İş üyesi işçilerle dayanışmalarını daha yoğun bir biçimde sürdürmeye kararlı olduklarını açıkladılar. Örneğin "Politika" gazetesinin açtığı kampanyanın bir gününde, çeşitli kuruluş ve kişilerin grevci işçilere yaptığı para yardımının toplamı 70 bin lirayı geçti.

Fransa'nın CGT sendikası,Fransa ölçüsünde DİSK ve Maden-İş'le dayanışma kampanyası açtı. Adı geçen sendikanın başkanı ve DSF başkan vekili Jean Breteau başkanlığında bir heyet Türkiye'ye geldi . Maden-İş ve DİSK yöneticileriyle görüşmeler yaptılar. Grevdeki işyerlerinden Profilo'yu ziyaret ettiler. İşçilerle konuştular, dayanışmalarını bildirdiler. Bu yiğitçe savaşımı Fransa'da işçi sınıfına duyuracaklarını söylediler.

Federal Almanya'nın Köln ve öteki kentlerindeki Türkiyeli işçiler, Yunan, Portekiz, Alman ve diğer uluslardan emekçilerle Türkiye'deki grevci işçilere para yardımı toplamak için Uluslararası Dayanışma Komiteleri kurdular.

Batı Avrupadaki işçilerimizin ve gençlerimizin çeşitli demokratik örgütleri ,grevin başladığı daha ilk günde "grevci kardeşlerimize yardım" belgisi altında dayanışma kampanyası açtılar. Batı Almanya, İngiltere, Fransa,Belçika,Hollanda,İsveç ve Batı Berlin'de bu kampanyalara işçilerimizden başka öteki ulusların emekçileri de katılıyor.

## Faşist saldırıların ardı arası kesilmiyor

5 Haziran seçimlerinde yenilgiye uğrayan gerici-faşist güçler,Demirel ve Türkeş ortaklığının beslediği,silâhlandırdığı faşist komandolar yurdun çeşitli yerlerinde kanlı saldırılarını daha da yoğunlaştırdılar. Bir hafta içinde faşist komandoların işlediği cinayetler,kurşunladıkları işçi ve gençlerin sayısı 10'u geçti.

İstanbul'da komandolar,Orman Fakültesi öğrencilerinden Osman Oktar'ı kurşun yağmuruna tuttular. 8 yerinden yara alan öğrenci kaldırıldığı hastanede öldü. Bursa'da faşist komandolar 106 öğrenciyi sınava sokmadılar. Adana Eğitim Enstitüsüyle Atatürk Eğitim Enstitüsünde 569 öğrenci sınava giremedi.

15 Haziran'da Erzurum Atatürk Üniversitesi Doçentlerinden Orhan Yavuz komandolarca öldürüldü. Ankara'da Ali Haydar Türkmen adında bir lise öğrencisi afiş asarken kurşunlanarak, Fatsa Halk Evleri Başkanı Kemal Kara da bıçaklanarak öldürüldüler. Yine Ankara'da İbrahim Tümer adında bir lise öğrencisiyle Gazi Değirmenci adında bir işçi komandoların saldırısı sonucu öldürüldü. Ankara CHP Gençlik Kolları üyesi işçi İsmail Boyunduruk da komandoların saldırısı sonucu kaldırıldığı hastahanede öldü. İsmail Boyunduruğun cenaze töreninde komandolar yine saldırıya geçtiler. Kasap çengeli ve satırlarla saldıran komandolar birçok vatandaşımızı yaraladılar.

---